

**MINISTERUL JUSTITIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Str. 31 August 1989, nr. 82
MD-2012, mun. Chișinău
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

03/14340 din 10.11.2018
La nr. 01/01-1880 din 05.12.17

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Cu referire la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, comunicăm următoarele.

La proiectul Legii:

1. La art. 1, după textul „produse derivate” de completat cu textul „care nu sunt destinate consumului uman” astfel cum este indicat în titlul proiectului hotărârii Guvernului și în titlul proiectului legii. Totodată, textul „pentru a preveni și minimiza riscul afectării sănătății publice și animale generat de aceste produse și, în special, pentru a proteja siguranța lanțului alimentar și furajer” urmează a fi exclus, or, acesta nu constituie obiectul de reglementare al proiectului legii, dar constituie scopul pentru care se emite actul normativ.

2. La art. 3, alineatul 1 textul „care sunt excluse de la consum uman” se va substitui cu textul „care nu sunt destinate consumului uman”, or, în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni.

3. La art. 4, noțiunea „deșeurii” și semnificația acesteia se va exclude, or, legea nu este un dicționar juridic, legea poate conține explicația noțiunilor sau termenilor care nu sunt consacrați sau pot avea înțelesuri diferite. Termenii cu sens comun nu necesită definiții.

Totodată, la noțiunea „material cu risc specific” sensul noțiunii se va revizui, deoarece la noțiunea enunțată nu este indicată semnificația acesteia, dar sunt exemplificate țesuturile animalelor care sunt desemnate ca materiale de riscuri specifice. Or, noțiunile nu pot include decât elementele definitorii ale termenilor definiți. Totodată, cuvântul „specificate” se va substitui cu cuvântul „specifice”.

4. La art. 11 alin. (1) lit. d), trimiterea la Legea nr. 450 din 19 iunie 2017 se va exclude, or, actul normativ enunțat nu este publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

La art. 17 alin. (2):

5. La sbp. 2) după textul „subprodusele de origine animală” de completat cu textul „menționate la art. 19”, or, prevederilor de la art. 18 indicat la art. 16 lit. c din *Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare*

a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002 (Regulament de origine animală) corespund prevederile de la art. 19 din proiectul legii.

6. La sbp. 3) după textul „subproduselor de origine animală” de completat cu textul „menționate la art. 20”, or, prevederilor de la art. 19 indicat la art. 16 lit. d din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 corespund prevederile de la art. 20 din proiectul legii.

La art. 20

7. La lit. c), textul „articolul 11 subpunctul 1) litera e)” se va substitui cu textul „articolul 11 alin. (2)”, or, prevederilor de la art. 8 lit. b) pct. (ii) indicat la art. 19 alin. (1) lit. c) din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 corespund prevederile de la art. 11 alin. (2) din proiectul legii.

8. La lit. e), textul „articolul 11 subpunctul 2” se va substitui cu textul „articolul 11 subpunctul 1) lit. a), or, prevederilor de la art. 8 lit. (a) pct. (i) indicat la articolul 19 lit. e) din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 corespund prevederile de la art. 11 sbp.1) lit. a) din proiectul legii.

9. La art. 32 alin. (1) cifra „32” se va substui cu cifra „31”, or, produsele derivate sunt indicate la art. 31 din proiectul legii.

La art. 37

10. Potrivit normelor de tehnică legislativă, într-o normă nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere. Prin urmare, la alin. (2) lit. a), textul „la articolul 2 din Legea nr. 209 din 29 iulie 2016 ” se va substitui cu textul „la anexa nr. 3 la Legea nr. 209 din 29 iulie 2016”, or, în Legea nr. 209 din 29 iulie 2016 privind deșeurile, la art. 2, sbp. 11), la noțiunea „deșeurii periculoase” este indicat că, proprietățile periculoase ale deșeurilor sunt specificate la anexa nr. 3.

11. La alin. (4) lit. a) cuvintele „în vigoare” se vor exclude ca fiind inutile (obiecție valabilă și la art. 43).

12. La art. 39 alin. (3) trimiterea la art. 18² al Legii nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară se va revizui, or, prevederile indicate la art. 39 alin. (3) din proiectul legii, conform căruia unitatea sau instalația își încetează activitatea dacă autoritatea competentă îi retrage autorizația nu corespund prevederilor de la art. 18² din legea enunțată, în care sunt indicate cazurile și procedura de suspendare a autorizației sanitar-veterinare de funcționare și nu retragerea autorizației.

13. La art. 41 alin. (2), menționăm că, prevederile de la art. 24 alin. (2) din proiectul legii la care se face trimitere în articol, nu sunt similare cu prevederile de la art. 23 alin. (1), (3) și art. 24 alin. (1) la care se face trimitere în art. 46 alin. (2) cu privire la suspendări, retrageri și interdicții ale operațiunilor din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009. Prin urmare, conținutul de la art. 41 alin. (2) în partea în care face trimitere la art. 24 alin. (2) se va revizui.

14. Art. 43, referitor la survenirea răspunderii civile, contravenționale sau penale în conformitate cu legislația, urmează a fi exclus, avînd caracter declarativ și superfluu. Tragerea la răspundere se va efectua în temeiul normelor materiale și de

La art. 44:

15. Norma de la alin. (2), potrivit căreia prevederile aferente procesării anumitor categorii de subproduse de origine animală vor intra în vigoare atunci când unitatea (unitățile) de procesare vor fi autorizate de ANSA, necesită a fi revizuită, întrucât nu corespunde cerinței de precizie și previzibilitate a legii. În primul rând data sau momentul autorizării unității (unităților) de procesare este incertă. În al doilea rând, nu este determinat la care anume dată de autorizare vor intra în vigoare prevederile menționate (la data autorizării primei unități sau a tuturor unităților de procesare), având în vedere că, se indică drept moment de intrare în vigoare - cel al autorizării unității (unităților) de procesare.

16. La alin. (3) cuvintele „și legislative” se vor exclude, întrucât accepțiunea de acte normative este mai largă și cuprinde și categoria actelor legislative.

17. La alin. (4), se va exclude propunerea privind abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 315 din 26 aprilie 2010. Prin proiectul de lege prezentat, Guvernului i se atribuie competența de a reglementa aspecte necesare executării acestei legi. Până la adoptarea cadrului normativ secundar, se consideră necesar menținerea în vigoare a respectivei hotărâri de Guvern în scopul evitării lipsei cadrului normativ aferent punerii în aplicare a normelor legale. Actele Guvernului se aplică în partea în care nu contravin cadrului normativ primar.

18. În conformitate cu art. 32 alin. (5) al *Legii nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative*, articolul poate fi compus din alineate numerotate cu cifre arabe luate între paranteză. Conform alin. (6) al aceluiași articol, alineatul poate avea diviziuni, însemnate de regulă cu litere latine mici și o paranteză. În cazul unor structuri mai complexe, aceste diviziuni se numerotează cu cifre arabe și o paranteză. Prin urmare, textul proiectului legii urmează a fi ajustat în acest sens.

19. Potrivit uzanței normative, în referința la *Legea nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară*, după numărul legii se va indica și numărul legislaturii, iar la data adoptării, luna urmează a fi scrisă cu litere. Totodată, după numărul și data adoptării legii se va indica și titlul actului. Formulăm această obiecție și pentru alte cazuri similare din proiect.

20. În conformitate cu art. 20 lit. d) din *Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001*, concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ, grupul de lucru întocmește o notă informativă care include, fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură. Prin urmare, nota informativă se va completa în acest sens.

Secretar de stat

Nicolae EȘANU

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

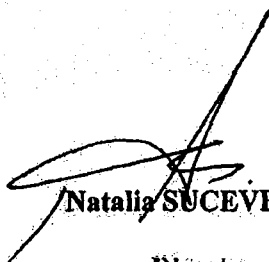
CENTRUL DE ARMONIZARE
A LEGISLAȚIEI

str. 31 August 1989, nr. 82
MD-2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 820879, fax: 0 22 820883
www.justice.gov.md

Nr. 29/11 28. noiembrie 2017

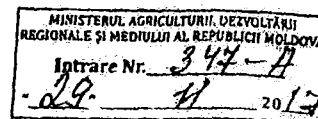
Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Cu referire la scrisoarea nr. 01/01-1434 din 13 noiembrie 2017 prin care se solicită realizarea expertizei de compatibilitate a proiectului Legii privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, inclus în pct. 181 din Capitolul IV „Măsuri sanitare și fitosanitare” din Planul Național de Acțiuni pentru Implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2017 – 2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016, Centrul de Armonizare a Legislației a examinat proiectul în cauză și prezintă anexat Declarația de compatibilitate la acesta.

Natalia SUCEVEANU
Director

Anexă: 6 file

Ex: Castraveț Iana
Tel: 022 820 875

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A
LEGISLAȚIEI

str. 31 August 1989, nr. 82
MD-2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 820879, fax: 0 22 820883
www.justice.gov.md

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului Legii privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, inclus în pct. 181, Capitolul IV „Măsuri sanitare și fitosanitare” Secțiunea III „Introducerea pe piață a produselor alimentare, a hranei pentru animale și a subproduselor de origine animală” al Planului Național de Acțiuni pentru Implementarea Acordului de Asociere pentru perioada 2017-2019 (PNAAA 2017-2019), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30 decembrie 2016.

Proiectul Legii privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman transpune Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002 (Regulament privind subprodusele de origine animală), versiunea consolidată care înserează modificările introduse prin Regulamentul (UE) nr. 1385/2013 al Consiliului din 17 decembrie 2013, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 300 din 14 noiembrie 2009/ Regulation (EC) No 1069/2009 of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 laying down health rules as regards animal by-products and derived products not intended for human consumption and repealing Regulation (EC) No 1774/2002 (Animal by-products Regulation), consolidated version with the amendments introduced by Regulation (EC) No 1385/2013, published in the Official Journal of the European Union L 300 of 14 November 2009.

I. Obiectul proiectului

Proiectul de act normativ asigură transpunerea la nivel național a prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002 (Regulament privind subprodusele de origine animală) și are drept obiectiv actualizarea cadrului normativ național privind cerințele de sănătate publică și sănătate animală a subproduselor de origine animală sau a produselor derivate, în vederea prevenirii riscurilor pentru sănătatea publică și animală, precum și a protejării lanțului alimentar și furajer.

Proiectul Legii reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației în domeniul subproduselor de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și vine să substituie integral Hotărârea Guvernului nr. 315 din 26.04.2010 pentru aprobarea Regulilor sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, care a transpus Regulamentul (CE) nr. 1774/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 3 octombrie 2002 de stabilire a normelor sanitare privind subprodusele de origine animală care nu sunt destinate consumului uman (act normativ care nu a fost supus expertizei de compatibilitate a Centrului de Armonizare a Legislației), ce a fost abrogat de noul Regulament (CE) nr. 1069/2009.

Având în vedere numeroasele modificări la care a fost supus Regulamentul (CE) nr. 1774/2002, precum și având în vedere tendința de simplificare a legislației UE, legiuitorul european a stabilit reformarea cadrului normativ UE din domeniul sănătății publice și sănătății animale din raționamente de coerență și claritate.

Pe cale de consecință, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a inițiat un act normativ nou, care să cuprindă toate modificările aduse la nivel european și care, la momentul adoptării, va constitui noul cadru legal național primar privind subprodusele de origine animală și produsele derivate.

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punctul de vedere al transpunerii:

- Determină obiectul și domeniul de aplicare al noilor reglementări (art. 1 și 2 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Definește noțiunile relevante specifice obiectului și domeniului de reglementare: amelioratori ai solului, animal sălbatic, autoritate competentă, deșeuri, gunoi de grajd, introducerea pe piață etc. (art. 3 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Institue norme de reglementare a punctului de început în lanțul de prelucrare și obligații, cum ar fi regulile de colectare, identificare, tratare sau utilizare a subproduselor de origine animală (art. 4 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Fixează norme de stabilire a punctului final al lanțului de prelucrare, care se consideră atins o dată ce produsele derivate menționate în Regulament au ajuns la etapa de prelucrare (art. 5 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Prevede necesitatea stabilirii restricțiilor generale referitoare la sănătatea animală, impuse subproduselor de origine animală și produselor derivate provenite de la specii sensibile (art. 6 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Stabilește criteriile de clasificare a subproduselor de origine animală și a produselor derivate, ținându-se cont de nivelul de risc pentru sănătatea publică și animală reprezentat de aceste subproduse de origine animală (art. 7 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Stabilește lista subproduselor de origine animală incluse în materialul de categoria 1, cum ar fi cadavrele întregi și toate părțile corpului anumitor animale, deșeuri de catering provenite din mijloace de transport și altele (art. 8 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Prevede lista subproduselor de origine animală incluse în materialul de categoria 2, cum ar fi gunoiul de grajd, feteși, păsări moarte în ou etc. (art. 9 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Fixează lista subproduselor de origine animală incluse în materialul de categoria 3, cum ar fi carcăse și părți de animale sacrificate sau, în cazul vînăturii, cadavre sau părți de animale ucise care sunt adecvate alimentației umane, dar nu sunt destinate alimentației umane din motive comerciale (art. 10 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Institue norme privind restricțiile de utilizare a subproduselor de origine animală și a produselor derivate, aceste restricții pot fi stabilite și în dependență de scopul folosirii subproduselor de origine animală și a produselor derivate (art. 11 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Stabilirea modalității de eliminare și utilizare a materialului de categoria 1 prin incinerare, eliminarea sau recuperarea prin co-incinerare și alte modalități (art. 12 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Fixarea modalității de eliminare și utilizare a materialului de categoria 2, cum ar fi prin incinerare în mod direct fără prelucrare prealabilă sau în urma prelucrării prin sterilizare sub presiune și cu marcarea permanentă (art. 13 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Stabilirea modalității de eliminare și utilizare a materialului de categoria 3, cum ar fi eliminarea ca deșeuri prin incinerare, cu sau fără prelucrare prealabilă, eliminarea într-o rampă de gunoi autorizată, precum și alte modalități (art. 14 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Instituirea cerințelor necesare a fi respectate, pentru a utiliza subprodusele de origine animală și produsele derivate în activități artistice, în scopuri de diagnosticare, educaționale sau de cercetare (art. 17 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Stabilirea normelor ce reglementează condițiile de utilizare a materialului de categoria 2 în scopuri furajere speciale (art. 18 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Stabilirea cerințelor privind colectarea, transportarea și eliminarea subproduselor de origine animală și a produselor derivate (art. 19 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Institue norme privind colectarea și identificarea categoriei și transportului, prin care operatorii sunt obligați să colecteze, identifice și transporte subproduse de origine animală fără întârzieri nejustificate în condiții care să prevină riscurile pentru sănătatea publică și animală (art. 21 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Stabilește obligativitatea operatorilor care expediază, transportă sau primesc subproduse de origine animală sau produse derivate de a ține un registru al expedierilor și al documentelor comerciale sau al certificatelor de sănătate conexe (art. 22 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Institue norme ce reglementează modalitățile de autorizare a unităților și a instalațiilor (art. 24 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);

- Prevede cerințele generale de igienă impuse atât operatorilor, cât și, după caz, atribuite persoanelor care lucrează în unități sau instalații (art. 25 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Fixează condițiile de manipulare a subproduselor de origine animală în cadrul sectorului alimentar (art. 26 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Obligă operatorii să creeze, să implementeze și să întrețină verificări proprii în unitățile sau instalațiile lor pentru monitorizarea acestora (art. 28 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Obligă operatorii să identifice riscurile și punctele critice de control, să stabilească acțiunile de corecție care trebuie să fie aplicate atunci când supravegherea indică faptul că un punct critic de control nu este controlat etc. (art. 29 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Stabilește necesitatea creării, răspîndirii și utilizării voluntare a ghidurilor naționale de bună practică (art. 30 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Prevede cerințele privind introducerea pe piață a subproduselor de origine animală și a produselor derivate (art. 31 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Prevede condițiile de introducere pe piață a îngrășămintelor organice și a amelioratorilor de sol, condiții cum ar fi proveniența din material de categoria 2 sau categoria 3, au fost produse în conformitate cu condițiile de sterilizare sub presiune sau alte condiții pentru prevenirea riscurilor pentru sănătatea publică și animală (art. 32 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Stabilește cerințele privind introducerea pe piață a produselor derivate, cum ar fi produsele cosmetice, dispozitivele medicale implantabile activ și altele (art. 33 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Institue norme cu privire la introducerea pe piață a hranei pentru animalele de companie (art. 35 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Institue norme cu privire la introducerea pe piață a altor produse derivate (art. 36 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Stabilește condiții privind siguranța aprovizionării, care include, spre exemplu, folosirea materialelor de la care nu provine niciun risc inacceptabil pentru sănătatea publică și animală (art. 37 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Stabilește dispoziții privind siguranța tratamentului, care include supunerea materialului folosit la un proces de prelucrare care reduce la un nivel acceptabil riscurile pentru sănătatea publică și animală, care decurg din folosirea materialului (art. 38 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Stabilește norme de reglementare cu privire la importul, tranzitul și exportul subproduselor de origine animală și a produselor derivate (art. 41 și 43 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Prevede obligativitatea respectării procedurii de eliberare a autorizației unităților sau instalațiilor (art. 44 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Stabilește condițiile pentru suspendarea, retragerea și interdicții ale operațiunilor. Spre exemplu, suspendarea de către autoritatea competentă a autorizațiilor pentru unități și instalații, dacă nu mai sunt îndeplinite condițiile pentru autorizarea sau funcționarea unității sau instalației (art. 46 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Prevede obligativitatea întocmirii unei liste de instalații, unități și operatori care au fost autorizați sau înregistrați pe teritoriul său (art. 47 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009);
- Institue sancțiuni aplicabile în cazul încălcării legislației cu privire la subprodusele de origine animală și a produselor derivate (art. 53 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009).

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din perspectiva proiectului examinat, la nivelul Dreptului UE, prezintă relevanță directă *Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002 (Regulament privind subprodusele de origine animală)*.

Reiterăm că, adoptarea Regulamentului (CE) nr. 1069/2009 a determinat abrogarea expresă a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002, prevederile cărui au fost transpuse în Hotărîrea Guvernului nr. 315/2010.

Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 stabilește norme de sănătate publică și de sănătate animală, referitoare la subproduse de origine animală și produse derivate, pentru a preveni și minimaliza riscul afectării sănătății publice și animale generat de aceste produse și, în special, pentru a proteja siguranța lanțului alimentar și furajer. Actul UE se aplică subproduselor de origine animală și produselor derivate, care sunt excluse de la consumul uman și, a produselor care, ca urmare a deciziei luate de un operator, sunt destinate altor scopuri

decît consumului uman, cum ar fi, de exemplu, materia primă pentru producerea de produse de origine animală.

Astfel, *Regulamentul (CE) nr. 1069/2009* stabilește cerințe cu privire la: punctul de început în lanțul de prelucrare și obligații; punctul final al lanțului de prelucrare și restricțiile generale referitoare la sănătatea animală; clasificarea subproduselor de origine animală și a produselor derivate; caracteristicile materialului de categoria 1; caracteristicile materialului de categoria 2; caracteristicile materialului de categoria 3; restricțiile de eliminare și utilizare a subproduselor de origine animală și a produselor derivate; condițiile pentru eliminarea și utilizarea materialului de categoria 1, materialului de categoria 2 și, respectiv, a materialului de categoria 3; scopurile furajere speciale; cerințele cu privire la colectarea, transportul și eliminarea subproduselor de origine animală și a produselor derivate; autorizarea de metode alternative; colectarea și identificarea categoriei și transportului; norme privind trasabilitatea; înregistrarea operatorilor, a unităților sau a instalațiilor; autorizarea unităților sau instalațiilor; cerințele generale de igienă; manipularea subproduselor de origine animală în cadrul sectorului alimentar; posibilitățile de analiză a riscurilor și punctele critice de control; regulile de introducere pe piață a subproduselor de origine animală și a produselor derivate; regulile de introducere pe piață și utilizare a îngrășămintelor organice și a amelioratorilor de sol; regulile de introducere pe piață a hranei pentru animalele de companie; introducerea pe piață a altor produse derivate; norme privind siguranța aprovizionării, siguranța tratamentului; importul, tranzitarea și exportul produselor de origine animală și a produselor derivate.

Transpunerea și implementarea *Regulamentului (CE) nr. 1069/2009* este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, ce rezultă din Secțiunea III "Introducerea pe piață a produselor alimentare, a hranei pentru animale și a subproduselor de origine animală", Anexa XXIV-B din *Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană*, avînd termen de implementare în legislația națională anul 2017.

Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 nu a constituit anterior obiect al transunerii în legislația națională, prezentul proiect fiind exercițiul normativ primar de transpunere al acestuia.

În ceea ce privește transpunerea *Regulamentului (CE) nr. 1069/2009*, menționăm ca proiectul național urmărește o transpunere fidelă a reglementărilor UE relevante privind subprodusele de origine animală și produsele derivate, fiind implementate toate reglementările fundamentale cu caracter terminologic, instituțional și material ale actului UE.

Astfel, art. 4 din proiectul național a preluat conceptele-cheie și termenii specifici domeniului în conformitate cu art. 3 din *Regulamentul (CE) nr. 1069/2009* cum ar fi: amelioratori ai solului, autoritate competentă, introducere pe piață, unitate sau instalație, produse de origine animală, produse derivate ș.a.

Proiectul național, spre deosebire de actuala Hotărîre de Guvern nr. 315/2010, stabilește în art. 5 competențele Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, care va elabora măsurile de punere în aplicare a normelor proiectului național, în special, prin acordarea subvenționării pentru colectarea și eliminarea subproduselor de origine animală, stabilirea cerințelor de utilizare a anumitor subproduse de origine animală pentru hrana animalelor de fermă, crearea condițiilor pentru incinerarea și co-incinerarea subproduselor de origine animală și a produselor derivate, stabilirea cerințelor de testare aplicabile produsului finit etc. De asemenea, sunt stabilite atribuțiile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în domeniu, cum ar fi: obligația de monitorizare și verificare a îndeplinirii de către operatori a cerințelor stabilite de cadrul legislativ, pe parcursul întregului lanț al subproduselor de origine animală și a produselor derivate; obligația de înregistrare a entităților care operează în lanțul de subproduse de origine animală etc.

Un element inovator introdus prin art. 4 și 5 al *Regulamentului (CE) nr. 1069/2009*, care se referă la punctul de început și punctul final al lanțului de prelucrare își găsește reflectare în art. 7 și 8 din proiectul național, potrivit cărora, cerințele proiectului de lege urmează să fie aplicate din momentul în care operatorii generează subproduse de origine animală sau produse derivate, pînă la momentul în care acestea au ajuns la etapa de prelucrare și, respectiv, pot fi ulterior introduse pe piață fără restricții. De asemenea, este prevăzută posibilitatea modificării punctului final al lanțului de prelucrare sub supravegherea medicului veterinar, pentru anumite categorii de produse derivate.

Un alt element fundamental, reîterat de proiectul național, în art. 11, 12 și 13, este modalitatea de clasificare a subproduselor de origine animală și a produselor derivate, în conformitate cu art. 8, 9 și 10 din *Regulamentul (CE) nr. 1069/2009*, în trei categorii specifice (material de categoria 1: cadavre întregi și toate părțile corpului, inclusiv piei, cadavre întregi sau părți din animale moarte care conțin material care prezintă riscuri specifice în

momentul eliminării etc.; material de categoria 2: gunoi de grajd, guano nemineralizat și conținut al tubului digestiv, produse de origine animală care au fost declarate improprii alimentației umane din cauza prezenței corpurilor străine în aceste produse etc.; material de categoria 3: carcase și părți de animale sacrificate sau, în cazul vînatului, cadavre sau părți de animale ucise și care sunt adecvate alimentației umane, dar nu sunt destinate alimentației umane din motive comerciale etc.).

Un alt element de noutate, introdus prin art. 21-28 din proiectul național, se referă la obligațiile operatorilor subprodusele de origine animală și a produselor derivate, în conformitate cu art. 21, 22, 24-30 din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009. Astfel proiectul național stabilește obligația operatorilor de colectare, identificare și transportare a subprodusele de origine animală; obligația de asigurare ca unitățile sau instalațiile aflate sub controlul lor sunt autorizate de autoritatea competentă; obligația de creare, implementare și întreținere a procedurii scrise permanente sau procedurii bazate pe principiile corespunzătoare metodei „analiza riscurilor și punctelor critice de control”; obligația de asigurare a respectării cerințelor de igienă necesare protejării sănătății publice și animale; obligația de creare, implementare și întreținere a unui sistem de verificare propriu în unitățile și instalațiile lor pentru monitorizarea conformității cu cerințele legale.

Totuși, în urma analizei comparative a prevederilor proiectului național în raport cu cele ale Regulamentului (CE) nr. 1069/2009, au fost identificate anumite aspecte de compatibilitate după cum urmează *infra*.

Observații privind compatibilitatea proiectului național cu Regulamentul (CE) nr. 1069/2009

În ceea ce privește domeniul de aplicare al proiectului național, stabilit în art. 3, menționăm că acesta, spre deosebire de prevederile art. 2, alin. (1), lit. b) din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009, nu cuprinde produsele care, ca urmare a unei decizii luate de un operator, care este ireversibilă, sunt destinate altor scopuri decît consumului uman, produse de origine animală care ar putea fi destinate consumului uman și materia primă pentru producerea de produse de origine animală.

Cu referire la art. 13 din proiectul național, care reglementează categoriile de subproduse care se includ în materialul de categoria 3, menționăm că acesta nu a preluat următoarele subproduse de origine animală, menționate în art. 10, lit. a) din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009: carcase și părți de animale sacrificate sau, în cazul vînatului, cadavre sau părți de animale ucise și care sunt adecvate alimentației umane în conformitate cu legislația existentă, dar nu sunt destinate alimentației umane din motive comerciale. De asemenea, art. 13 nu a preluat subprodusele de origine animală: piei, inclusiv bucăți și așchii ale acestora, coarne și picioare, inclusiv falangele și oasele carpiene și metacarpene, oasele tarsiene și metatarsiene ale rumegătoarelor care necesită testarea în vederea depistării EST, indicate la art. 10, lit. b), pct. III din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009.

Art. 16, pct. 4) din proiectul național, care reglementează condițiile de eliminare și utilizare a materialului de categoria 2, nu a transpus norma ce reglementează condiția aplicării marcajului permanent al materialului rezultat, de la art. 13, lit. d) din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009.

Cu referire la art. 20 din proiectul național, care reglementează condițiile de colectare, transportare și eliminare a subprodusele de origine animală, menționăm că nu a fost transpusă modalitatea de autorizare a eliminării prin incinerare sau îngropare la fața locului sau prin alte mijloace sub supraveghere oficială, prin care se previne transmiterea de riscuri pentru sănătatea publică și animală, de material de categoria 1, materiale de categoria 2 și de categoria 3 în zone izolate, de la art. 19, alin. (1), lit. b) din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009.

Observații privind respectarea normelor de tehnică legislativă

Anumite articole ale proiectului național (a se vedea art. 12, pct. 5; art. 37, alin. (4), lit. a), b), d), e), f), i); art. 38, alin. (2)) conțin sintagma „țara terță”. Această sintagmă, fiind una specifică legislației UE și calității de stat membru al UE, urmează a fi exclusă și substituită cu sintagma „alte state”.

Cu referire la art. 17, alin. (2), pct. 4) din proiectul național, care reglementează eliminarea și utilizarea materialului de categoria 3, menționăm că este utilizată sintagma „prezenta normă”, ceea ce duce la prezentarea eronată a sensului punctului respectiv, deoarece în art. 16, lit. (e) din actul UE, legiuitorul european utilizează sintagma „prezentul regulament”. Prin urmare, aceasta va fi înlocuită prin sintagma „prezenta lege”.

Observații privind clauza de armonizare

În vederea asigurării uniformității clauzelor de armonizare și respectării cerințelor de formă privind acestea, impuse de Regulamentul privind mecanismul de armonizare a legislației Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1345 din 24 noiembrie 2006, aceasta se va expune în următoarea redacție: „Prezenta Lege transpune Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002 (Regulament privind subprodusele de origine animală), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 300 din 14.11.2009”.

III. Concluzii

Având în vedere cele menționate, apreciem că în urma evaluării realizate, proiectul național și-a atins în mare parte finalitatea propusă, fiind admise anumite omisiuni de transpunere menționate la pct. II, care urmează a fi înlăturate în procesul de definitivare a proiectului.

Facem mențiunea că analiza Centrului de Armonizare a Legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asocieră RM – UE.

Natalia SUCEVEANU

Director